ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN της 24ης Μαΐου 1988 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Φεβρουαρίου 1976 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 70) περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση:

« 1) Η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως συνεπάγεται την απουσία κάθε διακρίσεως που βασίζεται στο φύλο, όσον αφορά τους όρους, συμπεριλαμβανομένων και των κριτηρίων επιλογής, προσβάσεως σε απασχολήσεις, σε θέσεις εργασίας, ανεξάρτητα από τομέα ή κλάδο δραστηριότητος, και για όλες τις βαθμίδες της επαγγελματικής ιεραρχίας.

2) Για το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:

α) να καταργηθούν οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αντίθετες προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως·

β) ...

γ) ... »

Το άρθρο 2, παράγραφος 2, προβλέπει το ακόλουθο καθεστώς παρεκκλίσεως: « Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια που έχουν τα κράτη μέλη να αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής της τις επαγγελματικές δραστηριότητες και, ενδεχομένως, την εκπαίδευση που απαιτείται για την πρόσβαση σ' αυτές, εφόσον, λόγω της φύσεως ή των συνθηκών ασκήσεώς τους, το φύλο συνιστά παράγοντα αποφασιστικής σημασίας ». Το άρθρο 9, παράγραφος 2, ορίζει ότι: « Τα κράτη μέλη προβαίνουν περιοδικά στην εξέταση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, προκειμένου να κρίνουν, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνική εξέλιξη, αν δικαιολογείται η διατήρηση των εν λόγω εξαιρέσεων. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το αποτέλεσμα της εξετάσεως αυτής ».

Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας, η τελευταία έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή, όσον αφορά τη Γαλλική Δημοκρατία, το αργότερο μέχρι τις 12 Αυγούστου 1978.

Το 1982, με το γαλλικό νόμο 82-380 της 7ης Μαΐου 1982, στο διάταγμα της 4ης Φεβρουαρίου 1959 περί κώδικα καταστάσεως δημοσίων υπαλλήλων προστέθηκε το άρθρο 18 bis, που επιτρέπει διακεκριμένες προσλήψεις για ορισμένους κλάδους και κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, όταν το φύλο αποτελεί παράγοντα αποφασιστικής σημασίας για την άσκηση των ορισμένων καθηκόντων. Η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται στο άρθρο 21 του νόμου 84-16 της 11ης Φεβρουαρίου 1984, το οποίο έχει ως εξής:

« Για ορισμένους κλάδους υπαλλήλων, ο πίνακας των οποίων καταρτίζεται με κανονιστικό διάταγμα ..., προβλέπεται η δυνατότητα

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

διακεκριμένων προσλήψεων ανδρών και γυναικών, εφόσον η διάκριση του φύλου συνιστά όρο αποφασιστικής σημασίας για την άσκηση των καθηκόντων που τους ανατίθενται. »

Ο πίνακας των κλάδων και κατηγοριών που μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο διακεκριμένων προσλήψεων περιελήφθη στο διάταγμα 82-886 της 15ης Οκτωβρίου 1982 και διατηρήθηκε σε ισχύ με το διάταγμα 84-957 της 25ης Οκτωβρίου 1984. Ο πίνακας αυτός απαριθμούσε ειδικότερα τους: αστυνομικούς επιθεωρητές της εθνικής αστυνομίας, διοικητές και αξιωματικούς της εθνικής αστυνομίας, αστυνόμους, ανακριτές, βαθμούχους και λοιπούς αστυνομικούς της εθνικής αστυνομίας· εκπαιδευτικούς ακολούθους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Λεγεώνας της Τιμής· προσωπικό απασχολούμενο στις εξωτερικές υπηρεσίες της σωφρονιστικής διοικήσεως και συγκεκριμένα προσωπικό διοικήσεως, τεχνικό προσωπικό και προσωπικό επαγγελματικής καταρτίσεως, προσωπικό φυλάξεως· ελεγκτές τελωνείων· υπαλλήλους επιφορτισμένους με τη βεβαίωση τελωνειακών παραβάσεων· τελωνοφύλακες· διδασκάλους· καθηγητές και βοηθούς καθηγητές σωματικής αγωγής.

Οι τρεις κατηγορίες των ελεγκτών, τελωνειακών υπαλλήλων επιφορτισμένων με τη βεβαίωση των παραβάσεων και τελωνοφυλάκων απαλείφθηκαν από τον πίνακα με το διάταγμα 85-841 της 6ης Αυγούστου 1985.

Στις 17 Δεκεμβρίου 1986, η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή με την οποία ζήτησε:

να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη, επειδή δεν έλαβε εντός της προθεσμίας που έτασσε το άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη και ακριβή εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, και συγκεκριμένα επειδή εξακολουθεί να διατηρεί σε ισχύ, κατά τρόπο αδικαιολόγητο ενόψει των επιταγών της οδηγίας, σύστημα διακεκριμένων προσλήψεων ανάλογα με το φύλο για το διορισμό υπαλλήλων στους προαναφερθέντες κλάδους και κατηγορίες.

Διευκρινίζεται ότι η προσφυγή της Επιτροπής αφορά τόσο τις διατάξεις που προβλέπουν τις διακεκριμένες προσλήψεις όσο και τη διοικητική πρακτική προσλήψεων.

Η Επιτροπή δέχεται ότι η οδηγία παρέχει την ευχέρεια διακεκριμένων προσλήψεων όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς ακολούθους των εκπαιδευτηρίων της Λεγεώνας της Τιμής, καθώς και το προσωπικό διοικήσεως των σωφρονιστηρίων, ισχυρίζεται όμως ότι είναι ασυμβίβαστο προς την οδηγία το σύστημα διακεκριμένων προσλήψεων για τους « διευθυντές σωφρονιστηρίων » που ασκούν καθήκοντα διοικήσεως φυλακών καθώς και για τους λοιπούς υπαλλήλους που περιλαμβάνει ο πίνακας.

Μετά την άσκηση της προσφυγής, η Γαλλική Δημοκρατία εξέδωσε το διάταγμα 87-55 της 2ας Φεβρουαρίου 1987, με το οποίο απάλειψε από τον πίνακα την κατηγορία των διδασκάλων, οπότε με το υπόμνημα απαντήσεώς της η Επιτροπή παραιτήθηκε από το σχετικό αίτημά της που αφορούσε αυτήν την κατηγορία υπαλλήλων.

Μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Γαλλική Δημοκρατία με το διάταγμα 88-476 της 29ης Απριλίου 1988 απάλειψε από τον πίνακα τις κατηγορίες των καθηγητών και βοηθών καθηγητών σωματικής αγωγής. Η Επιτροπή παραιτήθηκε και από αυτό το αίτημά της· ζητεί όμως την καταβολή των δικαστικών εξόδων όσον αφορά το σημείο αυτό,πράγμα που κατά την άποψή μου, σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 4, του κανονισμού διαδικασίας έχει προς τούτο δικαίωμα.

Κατόπιν αυτού, η προσφυγή περιορίζεται πλέον στις πέντε κατηγορίες της εθνικής αστυνομίας, το προσωπικό διοικήσεως, το τεχνικό και το προσωπικό επαγγελματικής καταρτί-

σεως των εξωτερικών υπηρεσιών της διοικήσεως των σωφρονιστηρίων και τους διευθυντές σωφρονιστηρίων.

Η γαλλική κυβέρνηση διευκρίνισε στο Δικαστήριο ότι, με σχετική νομοθετική ρύθμιση που βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας, πρόκειται να απαλειφθούν από τον πίνακα το προσωπικό διοικήσεως, καθώς και το τεχνικό και το προσωπικό επαγγελματικής καταρτίσεως των εξωτερικών υπηρεσιών της διοικήσεως των σωφρονιστηρίων. Πράγματι, δέχεται το ασυμβίβαστο της γαλλικής ρυθμίσεως για τις δύο αυτές κατηγορίες υπαλλήλων προς την κοινοτική οδηγία. Παρόλον ότι η γαλλική κυβέρνηση εκδήλωσε την πρόθεσή της να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει όσον αφορά τις εν λόγω κατηγορίες, νομίζω ότι η Επιτροπή νομιμοποιείται στο αίτημά της να αναγνωριστεί η παράβαση του εν λόγω κράτους, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει θεσπιστεί η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Επομένως, η διαφορά που εξακολουθεί να υφίσταται έχει ως αντικείμενο τις πέντε κατηγορίες της εθνικής αστυνομίας καθώς και τους διευθυντές σωφρονιστηρίων.

Η πρόσληψη στις πέντε αυτές κατηγορίες της εθνικής αστυνομίας δεν συνεπάγεται τη διοργάνωση χωριστών διαγωνισμών με χωριστές εξετάσεις και διαφορετικές εξεταστικές επιτροπές. Πρόκειται για έναν και μόνο διαγωνισμό, η απόφαση όμως περί προκηρύξεώς του καθορίζει σε κάθε περίπτωση το ποσοστό θέσεων που αναλογούν αντίστοιχα στους άνδρες και γυναίκες υποψηφίους. Συνέπεια αυτού είναι ότι πρόσωπο του ενός ή του άλλου φύλου που έλαβε καλή βαθμολογία στο πλαίσιο του διαγωνισμού προσλήψεως για μία από τις εν λόγω κατηγορίες ενδέχεται να μην προσληφθεί και να προτιμηθεί πρόσωπο του άλλου φύλου με χειρότερη βαθμολογία, εφόσον το ποσοστό έχει ήδη καλυφθεί για την πρώτη, όχι όμως και για τη δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι στο παρελθόν η αναλογία θέσεων που προβλεπόταν για τις γυναίκες υποψηφίους στο πλαίσιο των προσλήψεων κυμαινόταν από 10 μέχρι 30 %.

Δεν αμφισβητείται ότι το άρθρο 3 της οδηγίας ισχύει και για τους δημόσιους υπαλλήλους (σκέψη 16 της αποφάσεως στην υπόθεση 248/83, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1985, σ. 1459, ιδίως σ. 1480, σκέψη 16), οπότε αυτομάτως ο καθορισμός των ποσοστώσεων αυτών αντίκειται προς τους ίδιους τους όρους του παραπάνω άρθρου περί αποκλεισμού κάθε « διακρίσεως που βασίζεται στο φύλο, όσον αφορά τους όρους, συμπεριλαμβανομένων και των κριτηρίων επιλογής, προσβάσεως σε απασχολήσεις ή σε θέσεις εργασίας ».

Το ερώτημα, λοιπόν, έγκειται στο αν τόσο η ρύθμιση όσο και η ακολουθούμενη πρακτική εμπίπτουν στην εξαίρεση της σχετικής διατάξεως.

Η άποψη της γαλλικής κυβερνήσεως συνίσταται στο ότι η υπόθεση αφορά το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας (επαγγελματικές δραστηριότητες για τις οποίες το φύλο αποτελεί παράγοντα αποφασιστικής σημασίας). Η γαλλική κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η τήρηση της δημόσιας τάξης απαιτεί την επίδειξη ικανότητας προς χρήση βίας ανά πάσα στιγμή, πράγμα που δυσχεραίνει η πρόσληψη γυναικών σε ευρεία κλίμακα. Η ανάγκη ανασχέσεως των ενδεχόμενων ταραχοποιών στοιχείων και οι σωματικοί κίνδυνοι του επαγγέλματος δικαιολογούν την πρόσληψη γυναικών σε περιορισμένη αναλογία.

Η Επιτροπή αντιτείνει ότι το ανασχετικό αποτέλεσμα εξαρτάται περισσότερο από τη σωματική δύναμη και λιγότερο από το φύλο του ενδιαφερομένου.

Προφανώς, το άρθρο 2, παράγραφος 2, επιδέχεται συσταλτική ερμηνεία (σκέψη 36 της αποφάσεως στην υπόθεση 222/84, Johnston κατά Chief Constable of the RUC, Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέψη 36). Κατ' εμέ, προκειμένου να κριθεί αν ισχύει η εν λόγω παρέκκλιση, είναι ανάγκη να συνεκτιμηθούν οι ιδιόμορφες δραστηριότητες που πρόκειται να ασκήσει ο υποψήφιος και να εξεταστεί αν το φύλο του τελευταίου αποτελεί, λόγω της φύσεως ή του πλαισίου εντός του οποίου

ασκούνται οι δραστηριότητες, παράγοντα αποφασιστικής σημασίας για την άσκησή τους.

Οι δραστηριότητες των πέντε κατηγοριών αστυνομικών είναι πολλές και ποικίλες. Η γαλλική κυβέρνηση δέχεται ότι μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων αυτών μπορεί να ασκηθεί ανεξάρτητα από το φύλο. Το επιχείρημά της, όμως, συνίσταται στο ότι τα αστυνομικά όργανα πρέπει να μπορούν να εναλλάσσονται και ότι όλα πρέπει να είναι ικανά να ασκούν καθήκοντα αστυνομεύσεως που απαιτούν επίδειξη ισχύος. Κατά την άποψη της γαλλικής κυβερνήσεως, τα καθήκοντα αυτά δεν αρμόζουν προς το γυναικείο φύλο.

Όσο κι αν έχει κάποια βαρύτητα ο ισχυρισμός αυτός, νομίζω ότι επιχειρείται σε βαθμό υπερβολικό η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 2, παράγραφος 2. Το πιο πιθανό είναι ότι, για ορισμένες αστυνομικές δραστηριότητες (που απαιτούν τη χρήση βίας ή την επίδειξη ικανότητας προς χρήση βίας), το φύλο μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα, όχι απλώς και μόνο επειδή οι άνδρες είναι κατά κανόνα περισσότερο εύσωμοι και διαθέτουν μεγαλύτερη μυϊκή δύναμη απ' ό,τι οι γυναίκες (το οποίο αφ' εαυτού δεν αρκεί), αλλ' επειδή οι επίδοξοι εγκληματίες θεωρούν ότι οι άνδρες είναι από τη φύση τους περισσότερο επιρρεπείς στη χρήση βίας και ίσως επειδή οι άνδρες την ασκούν με μεγαλύτερη ευκολία. Πρόκειται, πάντως, για ζητήματα για τα οποία νομίζω ότι δεν είναι αναγκαίο, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, να αποφανθώ, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ο ρόλος που διαδραματίζουν σήμερα οι γυναίκες στις ένοπλες και αστυνομικές δυνάμεις σε ορισμένα σημεία του κόσμου. Υφίσταται διαφορά μεταξύ της αντιμετωπίσεως βίαιου πλήθους και της καταστάσεως εκείνης όπου ένα ή δύο άτομα απειλούν να μετέλθουν βία. Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή φαίνεται να αποδέχεται ότι η επιτρεπόμενη με το άρθρο 2, παράγραφος 2, παρέκκλιση ισχύει για τις κατηγορίες εκείνες, όπως οι Compagnies républicaines de sécurité (CRS), τα καθήκοντα των οποίων περιλαμβάνουν συνήθως και τη χρήση βίας όταν πρόκειται για την αντιμετώπιση πολυάριθμου πλήθους. Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, μπορεί να προβληθεί το επιχείρημα ότι, ορισμένες φορές που καλείται να δράσει η αστυνομία, η παρουσία γυναικών ενδέχεται να αποτρέψει την προσφυγή στη βία.

Πάντως, ακόμη κι αν υποτεθεί ότι το φύλο μπορεί να αποτελέσει παράγοντα αποφασιστικής σημασίας για την αντιμετώπιση της βίας ή των απειλών χρήσεως βίας, η γαλλική κυβέρνηση δεν περιόρισε την εφαρμογή στην πράξη των ποσοστών που ισχύουν για την πρόσληψη των αστυνομικών που συνήθως ασκούν ή λογίζονται ότι ασκούν παρόμοια καθήκοντα. Η γαλλική κυβέρνηση εφαρμόζει τα ποσοστά για όλους τους αστυνομικούς και των πέντε κατηγοριών.

Νομίζω ότι υπάρχουν πολλές διαβαθμίσεις της βίας και δεν έχει αποδειχθεί ότι οι γυναίκες αδυνατούν να τις αντιμετωπίσουν όλες, αλλ' ούτε και ότι η πρόσληψη γυναικών σε ποσοστιαία βάση και για όλες τις κατηγορίες των αστυνομικών δικαιολογείται, ανεξάρτητα από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκούνται στην πραγματικότητα, έστω κι αν σε ορισμένους ειδικούς τομείς ή για ειδικούς λόγους δικαιολογείται η προτίμηση ανδρών. Με τις γαλλικές διατάξεις καθορίζονται εκ των προτέρων ποσοστά για θέσεις που προορίζονται αντίστοιχα για άνδρες και γυναίκες υποψηφίους, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο στο οποίο ασκούνται οι επαγγελματικές δραστηριότητες.

Η υπόθεση Johnston ήταν ιδιάζουσα, επειδή επρόκειτο για μια κατάσταση που « χαρακτηριζόταν από συχνές δολοφονίες ». Θεωρώ ότι όσα αναφέρονται εκεί, ειδικότερα στις σκέψεις 36 μέχρι 40 καθώς και στον αριθμό 3 του διατακτικού της αποφάσεως αυτής, δεν ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη και στο διηνεκές, έστω και αν σε πολλά από αυτά παρατηρήθηκαν

κατά καιρούς σοβαρές εκδηλώσεις βίας. Οι επίδικες εν προκειμένω διατάξεις νομίζω ότι είναι δυσανάλογες (απόφαση Johnston, σκέψη 38).

Αλλ' ούτε, κατ' εμέ, ο υποτιθέμενος κίνδυνος που διατρέχουν οι γυναίκες σε περίπτωση εκδηλώσεως βίας δικαιολογεί τη γενική αυτή προσέγγιση, άσχετα από το ποια μπορεί να είναι η κατάσταση σε σχέση με τα ειδικά σώματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν σοβαρές και βίαιες ταραχές από πλήθη ή ομάδες ταραχοποιών. Οι σχετικοί κίνδυνοι δεν προβλέπονται ούτε από το άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας που θεσπίζει καθεστώς παρεκκλίσεως για « τις διατάξεις που αφορούν την προστασία της γυναίκας », όπως για παράδειγμα είναι οι διατάξεις σχετικά με την εγκυμοσύνη και τη μητρότητα, και δεν καλύπτει τις ευθύνες και τους κινδύνους εκείνους που δεν θίγουν ειδικά λόγω της ιδιότητάς τους αυτής τις γυναίκες.

Η γαλλική κυβέρνηση επικαλέστηκε και το άρθρο 9, παράγραφος 2, της οδηγίας, το οποίο αναφέρεται στην « κοινωνική εξέλιξη », για να υποστηρίξει ότι το γαλλικό σύστημα διακεκριμένων προσλήψεων αποτελεί εξέλιξη που επιτρέπει τη σταδιακή επίτευξη πλήρους ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα προσλήψεων. Κατ' εμέ, το επίχειρημα αυτό είναι αλυσιτελές, επειδή το άρθρο 9, παράγραφος 2, εμπλέκεται μόνον όταν στοιχειοθετείται παρέκκλιση κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, πράγμα που δεν συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση ή τουλάχιστον σε ευρεία έκταση που υποστηρίζει η Γαλλία.

Τονίστηκαν περαιτέρω οι πρακτικές δυσχέρειες εφαρμογής της οδηγίας, που αφορά ειδικές επαγγελματικές δραστηριότητες, όταν πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους, η πρόσληψη των οποίων γίνεται σε συγκεκριμένη κατηγορία, όχι όμως και σε συγκεκριμένη θέση της κατηγορίας αυτής. Παρόλον ότι οι δυσχέρειες αυτές χαρακτηρίζουν και το υπό κρίση σύστημα, το Δικαστήριο αναγνώρισε επανειλημμένα ότι: « τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλούνται διατάξεις, πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξεώς τους για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που απορρέουν από τις κοινοτικές οδηγίες » (για παράδειγμα υπόθεση 42/80, Επιτροπή κατά Ιταλίας, ECR 1980, σ. 3635, ιδίως σ. 3640). Κατ' εμέ, εναπόκειται στη γαλλική κυβέρνηση, βάσει του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΟΚ, να αποφασίσει τη θέσπιση και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να συμμορφωθεί συναφώς προς την οδηγία, έστω και αν τα μέτρα αυτά συνεπάγονται αλλαγές στο σύστημα προσλήψεων στο γαλλικό δημόσιο.

Τέλος, η γαλλική κυβέρνηση ανέφερε και άλλες πρακτικές δυσχέρειες στις οποίες προσκρούει η πρόσληψη γυναικών στις πέντε κατηγορίες αστυνομικών με όρους ίσους προς εκείνους που ισχύουν για την πρόσληψη ανδρών, όπως το γεγονός ότι σχετικά μεγάλος αριθμός γυναικών που έχουν προσληφθεί ζήτησαν να εργάζονται με μειωμένο ωράριο, καθώς και το γεγονός ότι η αστυνομικός που βρίσκεται σε κατάσταση εγκυμοσύνης δεν μπορεί πλέον να φέρει στολή και, κατά συνέπεια, πρέπει να απασχολείται σε θέση γραφείου. Το αίτημα για εργασία με μειωμένο ωράριο που υποβάλλουν εργαζόμενοι αμφοτέρων των φύλων δεν νομίζω ότι δικαιολογεί την ύπαρξη διαφορετικού συστήματος προσλήψεων. Οι εργοδότες οφείλουν να διευκολύνουν τις εγγύους υπαλλήλους στο πλαίσιο της ίσης μεταχειρίσεως που καθιερώνει η οδηγία. Διοικητικές δυσχέρειες αυτού του είδους δεν απαλλάσσουν, κατ' εμέ, τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους για εφαρμογή της οδηγίας, έστω και αν πρόκειται για τόσο ζωτικής σημασίας υπηρεσία, όπως είναι η αστυνομία.

Επομένως, πιστεύω ότι η Επιτροπή νομιμοποιείται όσον αφορά το αίτημά της για τις παραπάνω πέντε κατηγορίες αστυνομικών.

Η περίπτωση των διευθυντών σωφρονιστηρίων διαφέρει από εκείνη των πέντε κατηγοριών αστυνομικών που μόλις εξέτασα, εφόσον οι σχετικές θέσεις δεν καταλαμβάνονται με πρόσληψη στο βαθμό αυτό ως εισαγωγικό, αλλ' εντάσσονται στη σταδιοδρομία των προϊσταμένων φυλάξεως και πληρώνονται με προαγωγή. Έτσι, το άρθρο 1 του διατάγματος 77-1540 της 31ης Δεκεμβρίου 1977 προβλέπει ότι η κατηγορία του προσωπικού φυλάξεως των εξωτερικών υπηρεσιών της διοικήσεως των σωφρονιστηρίων περιλαμβάνει τρεις βαθμούς, υψηλότεροι από τους οποίους είναι εκείνοι του προϊσταμένου φυλάξεως. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του διατάγματος, τα σωφρονιστήρια κάτω των εκατό θέσεων διοικούνται από διευθυντή σωφρονιστηρίου, ενώ το άρθρο 17 του διατάγματος προβλέπει ότι οι προϊστάμενοι φυλάξεως που κατέχουν το τρίτο κλιμάκιο του βαθμού τους είναι προακτέοι στη θέση του διευθυντή σωφρονιστηρίου, εφόσον περιλαμβάνονται σε πίνακα προακτέων που καταρτίζεται ύστερα από γνώμη της διοικητικής επιτροπής ίσης εκπροσωπήσεως. Αν και χρησιμοποιώ τον όρο « διευθυντής » για τον « προϊστάμενο σωφρονιστηρίου », ο τελευταίος πρέπει να διακρίνεται από το « διευθυντή σωφρονιστηρίου », ο οποίος προφανώς έχει ευρύτερες αρμοδιότητες και διορίζεται με διαφορετικό τρόπο.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το προσωπικό φυλάξεως (δηλαδή οι φύλακες), εκτός από το διευθυντή σωφρονιστηρίου, προσλαμβάνεται με βάση το φύλο και σε συμφωνία προς την οδηγία, επειδή το φύλο αποτελεί, για τους σκοπούς του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας, καθοριστικό παράγοντα για τις θέσεις φυλάκων που ασκούν πράγματι καθήκοντα φυλάξεως σε φυλακές. Πάντως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν ισχύει το ίδιο όσον αφορά το διορισμό διευθυντών σωφρονιστηρίων, επειδή τα πρόσωπα αυτά δεν ασκούν καθήκοντα φυλάξεως αλλά διοικητικά και δεν φέρουν, συνεπώς, στολή.

Αν ληφθεί υπόψη η φύση των καθηκόντων του διευθυντή σωφρονιστηρίου και το πλαίσιο στο οποίο αυτά ασκούνται, νομίζω ότι το φύλο δεν αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα.

Η γαλλική κυβέρνηση απέδειξε ότι τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες διορίζονται ως διευθυντές σωφρονιστηρίων, ενώ η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τη σχετική πληροφορία. Πάντως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο διορισμός διευθυντή σωφρονιστηρίου από προσωπικό που προσλαμβάνεται εξαρχής με διακεκριμένη πρόσληψη και ανάλογα με το φύλο αποτελεί αφ' εαυτού δυσμενή διάκριση. Δεν συμφωνώ με το επιχείρημα αυτό, επειδή ιδίως η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι είναι δυνατή η διακεκριμένη πρόσληψη του προσωπικού φυλάξεως. Εκείνο που έχει σημασία είναι αν ο διορισμός στη θέση του διευθυντή σωφρονιστηρίου γίνεται με βάση κριτήρια που εισάγουν διάκριση, πράγμα που δεν συμβαίνει προφανώς στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για το λόγο αυτό, νομίζω ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν στην πράξη για το διορισμό των προϊσταμένων φυλάξεως ως διευθυντών σωφρονιστηρίων δεν αντίκεινται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας.

Εξακολουθούν, πάντως, να ισχύουν οι διατάξεις για διακεκριμένη πρόσληψη στη θέση του διευθυντή σωφρονιστηρίου, στο βαθμό που η θέση αυτή περιλαμβάνεται στην κατηγορία του προσωπικού φυλάξεως που απαριθμείται στον πίνακα. Ακόμη κι αν οι θέσεις αυτές πληρούνται με προαγωγή, απλώς και μόνο το γεγονός αυτό δεν τις εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας, που αναφέρει ρητά την πρόσβαση « για όλες τις βαθμίδες της επαγγελματικής ιεραρχίας ». Έτσι, η μεν γαλλική κυβέρνηση διατηρεί σε ισχύ διατάξεις αντικείμενες προς την οδηγία, η δε Επιτροπή νομιμοποιείται να ζητεί από το Δικαστήριο την αναγνώριση της παραβάσεως.

Επομένως, νομίζω ότι η Επιτροπή δικαίως ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη, διότι δεν θέσπισε όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη και ακριβή εφαρμογή της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου εντός της προθεσμίας που έτασσε το άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, αυτής, και διότι εξακολουθεί να διατηρεί ειδικότερα σε ισχύ, αντίθετα προς τις επιταγές της οδηγίας αυτής, σύστημα διακεκριμένων προσλήψεων ανάλογα με το φύλο, για το διορισμό στις ακόλουθες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων: αστυνομικοί επιθεωρητές της εθνικής αστυνομίας, διοικητές και αξιωματικοί της εθνικής αστυνομίας, αστυνόμοι, ανακριτές, βαθμούχοι και λοιποί αστυνομικοί της εθνικής αστυνομίας· εκπαιδευτικοί ακόλουθοι των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Λεγεώνας της Τιμής· προσωπικό απασχολούμενο με τις εξωτερικές υπηρεσίες της σωφρονιστικής διοικήσεως και συγκεκριμένα προσωπικό διοικήσεως, τεχνικό προσωπικό και προσωπικό επαγγελματικής καταρτίσεως, προσωπικό φυλάξεως· ελεγκτές τελωνείων· υπάλληλοι επιφορτισμένοι με τη βεβαίωση τελωνειακών παραβάσεων· τελωνοφύλακες· διδάσκαλοι· καθηγητές και βοηθοί καθηγητές σωματικής αγωγής.

Κατ' εμέ, πρέπει να ικανοποιηθεί το περί δικαστικών εξόδων αίτημα της Επιτροπής, διότι αυτή δικαιώνεται ως προς τα κύρια σημεία της προσφυγής της.